

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/42/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814214745
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:3814214745.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. V., Z. č. XXXX/XX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky B. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. V., Z. č. XXXX/XX, dieťa rodičov: matky B. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. V., Z. č. XXXX/XX a otca U. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., I. č. X/XXX, o návrhu matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom a o zverení maloletého U. do osobnej starostlivosti matky, takto

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 08.07.2013 č. k. 17P/15/2013-18, ktorým bol maloletý U. I., nar. XX.XX.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti B. J., nar. XX.XX.XXXX tak, že náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletým U. I., nar. 06.XX.XXXX z r u š u j e a z v e r u j e ho do osobnej starostlivosti matke B. J., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bude maloletého U. zastupovať a spravovať jeho majetok s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Súd z a v ä z u j e otca U. I., nar. XX.XX.XXXX, prispievať na výživu maloletého U. I., nar. XX.XX.XXXX, sumou 50,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, ktorú je povinný platiť do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje k rukám matky maloletého dieťaťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletého U. I., nar. XX.XX.XXXX podala dňa 06.08.2014 na Okresný súd Prievidza návrh o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti starej matky k maloletému U. a o zverenie maloletého U. do jej osobnej starostlivosti a zaviazaní otca platením výživného na maloletého U. v sume 70,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Návrh matka odôvodnila tým, že pominuli dôvody, pre ktoré bol maloletý U. zverený starej matky do náhradnej osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 08.07.2013 č. k. 17P/15/2013-18, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.10.2013. Uviedla, že od februára 2014 žije na Slovensku s maloletým U. a jeho starou matkou v spoločnej domácnosti a maloletému zabezpečuje každodenné potreby. Uviedla, že stará matka s predmetným návrhom súhlasí.

Stará matka s návrhom dcéry v celom rozsahu súhlasila. Uviedla, že žijú v spoločnej domácnosti a v súčasnosti matka zabezpečuje maloletému U. riadnu osobnú starostlivosť.

Otec sa k návrhu matky písomne a ani ústne nevyjadril.

Matka na pojednávaní dňa 26.09.2014 uviedla, že od apríla 2014 je zamestnaná u súčasného zamestnávateľa na dobu neurčitú ako špeditér v doprave a od uvedeného obdobia sa o mal. U. riadne stará. Nakoľko žije so svojou matkou a maloletým U. v spoločnej domácnosti, mala za to, že odpadli dôvody, pre ktoré bola nariadená náhradná osobná starostlivosť nad maloletým U.. Uviedla, že prácu vykonáva väčšinou z domu. Z uvedených dôvodov žiadala náhradnú osobnú starostlivosť zrušiť, maloletého U. zveriť do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' na platenie výživného vo výške 50 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Kolízny opatrovník vzhľadom na vykonané dokazovanie s návrhom matky súhlasil, a preto navrhol náhradnú osobnú starostlivosť zrušiť, maloletého U. zveriť do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' platením výživného vo zvýšenej výške 50 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, starej matky a kolízneho opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä návrhom, lustráciou matky v Sociálnej poisťovni, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, uznesením OS Prievidza zo dňa 21.08.2014 č. k. 13P/42/2014-8, potvrdením ÚPSVaR Prievidza zo dňa 27.08.2014, emailom bývalého zamestnávateľa otca, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 12.09.2014, spisom OS Prievidza sp. zn. 17P/15/2013 a z neho rozsudok OS Prievidza zo dňa 08.07.2013 č. k. 17P/15/2013-18, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.10.2013 a ostatným obsahom spisu. Na základe takto vykonaného dokazovania dospel k takýmto skutkovým a právnym zisteniam:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 08.07.2013 č. k. 17P/15/2013-18, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.10.2013, bol maloletý U. I., nar. XX.XX.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti B. J., nar. XX.XX.XXXX, pričom jej oprávnením a povinnosťou bolo osobne sa o maloletého U. starať, vychovávať ho, zabezpečovať jeho každodenné potreby, sledovať školský prospech a dochádzku do školy, preberať výživné od rodičov a toto používať v jeho prospech; spravovať jeho veci tak, aby neutrpel žiadnu ujmu na svojich majetkových právach; úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehali schváleniu súdu. Otec maloletého U. bol zaviazaný od právoplatnosti rozsudku prispievať na jeho výživu v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré bol povinný poukazovať vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje, a to starej matke. Matka maloletého Andreja bola zaviazaná od právoplatnosti rozsudku prispievať na jeho výživu sumou 150,- eur mesačne, ktorú bola povinná poukazovať vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje, a to starej matke.

Maloletý U. pochádza zo spolužitia matky B. J., nar. XX.XX.XXXX a otca U. I., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 13.03.2013 č. k. 17P/6/2013-32, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.03.2013, bol maloletý U. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého U. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 08.07.2013 č. k. 17P/15/2013-18, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.10.2013, bol maloletý U. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti B. J., nar. XX.XX.XXXX a otec maloletého U. bol zaviazaný od právoplatnosti rozsudku prispievať na jeho výživu v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona a matka maloletého U. bola zaviazaná od právoplatnosti rozsudku prispievať na jeho výživu sumou 150,- eur mesačne do rúk starej matky. Maloletý U. navštevuje 3. ročník Základnej školy v K. V.. Jeho zdravotný stav je dobrý, máva iba bežné detské choroby. Vo voľnom čase hráva futbal. Stravuje sa v školskej jedálni, za čo sa mesačne hradí suma cca 25,- eur. Maloletý U. navštevuje školský klub detí, za čo sa platí mesačne 6,- eur. Ďalšie výdavky maloletého U. sú bežné výdavky na stravu, oblečenie, hygienu a obuv. Otec sa s maloletým U. nestretáva a posledné dva mesiace si neplnil ani vyživovaciu povinnosť. V spoločnej domácnosti žije maloletý U., jeho matka B. J. a stará matka B. J.. Žijú v 2,5 izbovom obecnom nájomnom byte. Byt je zariadený potrebným nábytkom a maloletý U. má izbu spoločne s matkou, ktorá sa vrátila zo zahraničia vo februári 2014. Maloletý U. vedome nevníma a neregistruje, že bol súdne zverený do náhradnej osobnej

starostlivosti starej matky, nakoľko žijú s matkou v jednej domácnosti. Matku má rád a s otcom sa nestretáva.

Matka v súčasnosti žije v spoločnej domácnosti so starou matkou a maloletým U. v obecnom nájomnom byte v K. V.. Od 1. apríla 2014 je opätovne zamestnaná v spoločnosti Esperto, s.r.o., IČO: 46 538 119, so sídlom Jacovce na dobu neurčitú ako špediér v medzinárodnej doprave, pričom prácu vykonáva zväčša doma. Podľa výpisu zo Sociálnej poisťovne dosahuje hrubý mesačný zárobok v sume 600,- eur. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá.

Otec je na adrese V., Y. č. X neznámy. Zásielku adresovanú mu súdom na adresu V., I. č. 1/209 neprevzal v odbernej lehote. Z výpisu zo Sociálnej poisťovne vyplýva, že v súčasnosti nie je vedený ako zamestnanec, nepoberá dôchodkové, nemocenské alebo úrazové dávky a nepoberá ani podporu v nezamestnanosti. Zo správy ÚPSVaR Prievidza zo dňa 27.08.2014 vyplýva, že nie je vedený ani ako uchádzač o zamestnanie, pričom naposledy bol evidovaný v období od 14.10.2013 do 16.02.2014, kedy bol vyradený pre nespoluprácu. Kolíznemu opatrovníkovi sa nepodarilo prešetriť pomery na strane otca.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 47 ods. 1 písm. e) ZR, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda úplne závisí od úvahy súdu, či toto opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa. Ak došlo k zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, avšak zánik dôvodu nespočíva v právoplatnom rozhodnutí súdu, k zániku náhradnej osobnej starostlivosti môže dôjsť len zrušením náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 47 ods. 1 písm. e) ZR.

Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 3 ZR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že zverenie maloletého U. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke už nie je dôvodné. V zmysle § 47 ods. 1 písm. e) ZR náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania, a to najmä z návrhu matky, výsluchu matky a starej matky a správy kolízneho opatrovníka, dospel súd k záveru, že dôvod, pre ktorý bol maloletý U. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke zanikol. Matka maloletého U. už nepracuje v zahraničí, od februára 2014 sa nachádza na území SR a reálne zabezpečuje starostlivosť o maloletého U.. Od 1. apríla 2014 je opätovne zamestnaná v spoločnosti Esperto, s.r.o., IČO: 46 538 119, so sídlom Jacovce na dobu neurčitú ako špediér v medzinárodnej doprave, pričom prácu vykonáva zväčša doma. Z uvedeného dôvodu súd náhradnú osobnú starostlivosť starej matky nad maloletým U. upravenú rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 08.07.2013 č. k. 17P/15/2013-18, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.10.2013, zrušil.

Podľa názoru súdu sú v danom prípade splnené všetky zákonné podmienky pre zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, nakoľko rodičia maloletého U. nežijú spolu, nevedia sa dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností a matka v súčasnosti v celom rozsahu zabezpečuje uspokojovanie všetkých potrieb maloletého U.. Opätovné zverenie maloletého U. do osobnej starostlivosti matke je v plnom záujme maloletého U..

Zároveň súd rozhodol podľa § 36 v spojení s § 24 ods. 3 a § 62 ods. 1 ZR o vyživovacej povinnosti otca k maloletému U.. Otca U. I., nar. XX.XX.XXXX zaviazal súd prispievať na výživu maloletého U. sumou 50,- eur mesačne. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je v otcových možnostiach a schopnostiach, aby na maloletého U. prispieval sumou vyššou, ako prispieval doteraz, teda vyššou ako je suma 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. V čase poslednej úpravy výživného bol otec vo výkone trestu odňatia slobody, kde nedosahoval žiaden príjem, nevlastnil žiaden majetok a mal ďalšie vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. V súčasnosti otec už nie je vo výkone trestu odňatia slobody môže sa riadne zamestnať a dosahovať príjmy. Z lustrácie otca v Sociálnej poisťovni vyplýva, že bol na základe dohody o vykonaní práce zamestnaný v spoločnosti STAMING, spol. s r.o. v období od 28.08.2013 do 20.09.2013. Za uvedené obdobie bolo do sociálnej poisťovne odvedené poistné z vymeriavacieho základu 10,- eur v mesiaci august 2013 a zo sumy 20,- eur v mesiaci september 2013. Na základe dohody o pracovnej činnosti bol v období od 03.03.2014 do 14.03.2014 zamestnaný v spoločnosti BEST, spol. s r.o., pričom za uvedené obdobie bolo zrazené poistné z vymeriavacieho základu 40,- eur. Zo správy tohto zamestnávateľa otca vyplýva, že Dohoda

o pracovnej činnosti otca v tejto spoločnosti bola pôvodne uzavretá do 30.04.2014, no po vzájomnej dohode, z podnetu otca, dohodu predčasne ukončili dňa 14.03.2014. Za obdobie zamestnania mu bola vyplatená odmena v sume 28,06 eura. Ďalej z lustrácie otca v Sociálnej poisťovni vyplýva, že v období od 31.07.2014 do 11.08.2014 bol otec na základe dohody o vykonaní práce zamestnaný v spoločnosti EAST-WEST GROUP, s.r.o.. Z výpisu Sociálnej poisťovne nie je zrejmé aká odmena bola otcovi za prácu pre túto spoločnosť vyplatená. Zásielka adresovaná uvedenej spoločnosti sa vrátila súdu s tým, že adresát na uvedenej adrese je neznámy. Z potvrdenia ÚPSVaR Prievidza zo dňa 27.08.2014 vyplýva, že otec bol v období od 14.10.2013 do 16.02.2014 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a z predmetnej evidencie bol vyradený pre nespôluprácu. Z takto vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že otec je schopný sa zamestnať a dosahovať príjem, no vlastným zavineným konaním nie je v súčasnosti oficiálne zamestnaný. Nakoľko bol otec z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespôluprácu vyradený dňa 16.02.2014 a v súčasnosti opätovne zaevidovaný ako uchádzač o zamestnanie nie je, je zrejmé, že vlastným zavineným konaním nie je zamestnaný a nedosahuje adekvátne príjmy. Táto skutočnosť nemôže ísť na ujmu maloletého U.. T. j. súd pri určovaní výšky výživného otca na maloletého Andreja vychádza z tzv. potenciálnych príjmov otca, ktoré by otec mohol mať, ak by riadne pracoval a dosahoval by hoci aj minimálnu mzdu. V tejto súvislosti súd poukazuje na tú skutočnosť, že otec má možnosť sa zamestnať, no aj vlastným konaním prichádza o prácu (správa bývalého zamestnávateľa BEST, spol. s r.o.) a teda aj o príjmy. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že odôvodneným potrebám maloletého U., jeho súčasným výdavkom a potrebám a otcovým potenciálnym príjmom na jednej strane a existencie ďalších vyživovacích povinností otca k ďalším štyrom maloletým deťom, zodpovedá zvýšená vyživovacia povinnosť otca k maloletému U. v sume 50,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu konania podľa výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v štyroch vyhotoveniach, na Okresný súd Prievidza. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.